

ANSVARSKART, NASJONAL LEGEMIDDELBEREDSKAP

Aktør	Rolle og ansvar i beredskap	Rolle i legemiddelberedskap	Kilde/hjemmel	Merknad
Helse- og omsorgsdepartementet	• Overordnet ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap i helse- og omsorgssektoren^{1,2}	• Overordnet ansvar for legemiddelberedskap¹ • Ansvar for å samordne tiltak og informasjonshåndtering med andre departementer²	1. Lov om helsemessig og sosial beredskap 2. Nasjonal helseberedskapsplan	
Hesledirektoratet (Hdir)	• Koordinerer helse- og omsorgssektorens innsats og iverksetter nødvendige tiltak når en krisesituasjon truer eller har inntruffet² • Skal sikre god CBRNE-beredskap – god kjemikalievernberedskap, smittevern- og pandemiberedskap, strålevernberedskap, beredskap mot eksplosiver • Skal sikre robust forsyningsikkerhet i helsetjenesten og næringen • Forvalter smittevernloven • Leder Pandemikomiteen • Utarbeider nasjonale planer for alvorlige, smittsomme sykdommer • Kontaktpunkt for frivillige organisasjoner²	• Ansvar for å koordinere arbeidet med forsyningsikkerhet av legemidler i samarbeid med ansvarlige parter som Legemiddelverket, FHI, RHF-ene og kommunene² • Utarbeide nasjonal prioriteringsliste over beredskapsviktige legemidler, forankret i medisinske fagmiljøer² • Utgi nasjonale retningslinjer for sektorens forsyningsikkerhet av legemidler, og foreta vurderinger av beredskapen på området² • Ledelse og sekretariat, nasjonal legemiddelberedskapskomité • Eier, forvalter og er ansvarlig for distribusjon av beredskapslager av antiviralia og jod.	1. Lov om helsemessig og sosial beredskap 2. Nasjonal helseberedskapsplan 3. Mandat, Nasjonal legemiddelberedskapskomité	

Nasjonalt Folkehelseinstitutt (FHI)	• FHI er statens smitteverninstitutt med ansvar for overvåking, mottak av meldinger og varsler, smitteoppsporing, vaksineberedskap, rådgivning, informasjon og forskning¹ • Gir bistand, råd, veiledning og informasjon til statlige institusjoner, helsepersonell og befolkningen om smittsomme sykdommer og smitteverntiltak¹ • Sekretariat for Pandemikomiteen	• Ansvar for nasjonal vaksineforsyning¹ • Gir anbefalinger om lagerhold av antidoter i norske sykehus (Giftinformasjonen via Folkehelseinstituttet)	1. Nasjonal helseberedskapsplan	
Statens legemiddelverk	• Forvalter legemiddeloven og apotekloven, som regulerer virksomheten til apotek, grossister og legemiddelprodusenter, herunder forsyningsikkerhet¹ • Samarbeider med produsenter, grossister og helsepersonell for å finne løsninger ved mangelsituasjoner¹.	• Ivaretar rapportering om forsyningsikkerhet av legemidler • Gir råd til leger, pasienter og apotek om alternative legemidler i mangelsituasjoner¹ • Gir tillatelse til salg av utenlandske pakninger uten søknad om spesielt godkjenningfritak¹ • Fører tilsyn med norske produsenter, grossister og apotek • Ivaretar rapportering og oppfølging med europeiske legemiddelmyndigheter (EMA)	1. Nasjonal helseberedskapsplan 2. Forskrift om grossistvirksomhet med legemidler.	
Statens helsetilsyn	• Fører tilsyn med kommuners, regionale helseforetaks og helseforetaks arbeid med beredskapsplaner og smittevernplaner		1. Nasjonal helseberedskapsplan	

Statens Strålevern	Faglig og koordinerende ansvar for strålevern og atomberedskap i Norge²	Leder Kriseutvalget for atomberedskap, som gir råd om bruk av jodtabletter¹	1. Kongelig res. om Kriseutvalget for atomberedskap 2. Nasjonal helseberedskapsplan	
Fylkesmannen	Rolle som koordinator, veileder og pådriver i samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i fylket² Bindeledd mellom sentralt og kommunalt nivå for iverksetting av tiltak og rapportering²		1. Lov om helsemessig og sosial beredskap 2. Nasjonal helseberedskapsplan	
Kommuner	Skal sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester for alle som oppholder seg i kommunen² Skal utarbeide beredskapsplaner for de helse- og omsorgstjenester de er ansvarlige for¹ Skal inngå samarbeidsavtaler med spesialisthelsetjenesten		1. Lov om helsemessig og sosial beredskap 2. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. 3. Nasjonal helseberedskapsplan	
Regionale helseforetak	Skal sørge for at personer i helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste² Skal utarbeide beredskapsplaner for de helse- og omsorgstjenester de er ansvarlige for¹	Ansvar for beredskapssikring av legemidler til spesialisthelsetjenesten – skal sikre forsyning av legemidler til spesialisthelsetjenesten i normalsituasjoner og ved kriser	1. Lov om helsemessig og sosial beredskap 2. Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. 3. Nasjonal helseberedskapsplan	Deler av beredskapsoppgavene for legemidler er delegert til sykehusapotekforetakene

Helseforetak	• Skal utarbeide beredskapsplaner for de helse- og omsorgstjenester de er ansvarlige for, og sikre akuttmedisinsk beredskap¹ • Skal inngå samarbeidsavtaler med kommuner²	• Skal ha tilfredsstillende sikkerhet for viktig materiell og legemidler for å sikre forsvarlige helsetjenester i normalsituasjoner og ved kriser²	1. Lov om helsemessig og sosial beredskap 2. Lov kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. 3. Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. 4. Nasjonal helseberedskapsplan	Lokale legemiddelkomiteer skal bidra til leveringssikkerhet og informasjonsflyt i det enkelte HF
Legemiddelprodusenter		• Meldeplikt senest to md. før midlertidig eller permanent avbrudd i legemiddelforsyningen¹	1. Forskrift om legemidler	
Legemiddelgrossister		• Varsler Legemiddelverket i mangelsituasjoner • Kan pålegges å holde beredskapslager av nødvendige legemidler¹	1. Forskrift om grossistvirksomhet med legemidler	
Apotek	• Forhandlingsplikt er et vilkår for apotekkonsesjon¹	• Varsler Legemiddelverket i mangelsituasjoner • Videreformidler informasjon og råd til rekvirenter og kunder i mangelsituasjoner • Har leveringsplikt for forhandlingspliktige varer¹ • Tilvirkning av legemidler med liten kommersiell interesse (Ivaretatt ved SPAS)¹	1. Lov om apotek 2. Nasjonal helseberedskapsplan	
Rekvirent		• Varsler Legemiddelverket i mangelsituasjoner • Vurderer behov for terapiendringer i mangelsituasjoner		